

at den ikke kan spille nogen Rolle. Jeg tror ikke, at det forholder sig saaledes. Jeg føler mig overbevist om, at den Afgift, som hviler paa saadanne Maskiner, i Virkeligheden søles betydeligt, og at den bidrager Sit til, at Danmark holdes borte fra Benyttelsen af de nyere Redskaber, som andetledes frembringe saa betydelige Besparelser i Arbeidskraften. Vi ere ganske vist i denne Henseende komne ganske godt med herhjemme i de senere Aar. Der var en Tid, hvor en saadan Maskine som en Meiemaskine blev betragtet som en fuldstændig Unaturlighed, som noget Uopnaeligt, og nu findes den i Sleske og Hundredevis udbredt over Landet og gjør til sine Tider overordentlig stor Nytte. Der er ikke Spørgsmaal om, at mange andre Agerdyrkningsredskaber netop af en kostbarere Betskaffenhed, saasom Damppløve, Lærkeværker og Alt, hvad dermed staar i Forbindelse, vilde kunne finde en betydelig større Udbredelse og kunne anskaffes til væsentlig lavere Priser, naar den høje Toldafgift, som nu hviler paa dem, bortfaldd, og det forekommer mig tillige, at der ikke er Noget i den finantsielle Stilling, der er til Ginder for, at netop saadanne Afgifter, der hvile trykkende paa Landets Hovederhverv, snarest mulig forsvinde. At vi ved Siden deraf bør gjøre, hvad vi kunne, for at udvikle en intensiv Dyrkning af de smaa Jordlodder, tror jeg, at Alle ville være enige om. Det er ikke alene for Husmandens borgerlige og økonomiske Stilling, at dette har Betydning, men det spiller tillige, set fra Standpunktet af Statens Frembringelsesene i det Hele, ganske sikkert en ikke ringe Rolle i hele vort finantsielle Liv, om mange af de smaa Lodder, som nu ligge hen under en utilfredsstillende og lidet indbringende Dyrkning, kunde under en forstandig og hensigtsmæssig Vedelse frembringe saadanne Værer, som selv paa ringe Arealer ere istand til at kaste Betydeligt af sig. Der er ikke nogen sikkrere Kilde til Indkomst for Staten end netop den, at en stor Mængde af de jorddyrkende Husmænd kunne blive saa velhavende, at deres Forbrugsevne derved kunne stige. — Der er i Forbindelse med denne, som jeg tror, vægtige finantsielle Side af vort hele økonomiske Liv endnu et Punkt, som jeg ønskede at dvæle ved. Det er Toldforholdene i Lybfland. Da i Januar eller Februar Maaned et lignende Thema var Gjenstand for Forhandling her, stod endnu den eventuelle tydske Toldtarif kun som en kommende Mulighed. Nu, i Dag, er den en haandgribelig Virkelighed, og det viser sig da, at den bestræber sig af yderste Gode for at lægge saa store Byrder paa alle andre Landes Agerdyrkning og Industri som vel muligt, i Haabet om derved at fremme tydske Agerbrug og tydske Industri. Danmark vil kun paa nogle enkelte Omraader komme til at mærke dette nye tydske Toldsystem, og det vil da væsentligst være paa nogle Agerdyrkningsomraader, og af disse atter fortrinnsvis

for Kreaturers Vedkommende, at det nye tydske Toldsystem vil faae Betydning for os. Saasnart som det var givet, at der skulde optrædes en betydelig Told af danske Kreaturer, smaa og store, der bleve indførte til det tydske Toldgebet, indtraadte der en ikke ringe Bevægelse, navnlig mellem de tydske Opdrættere og Kreaturhandlere, og man gjorde strax den Fordring gjældende, at der skulde indrettes et Kvægmarked Nord for den tydske Grændse, idet man nemlig troede at have udfundet, at, naar man sendte danske Kreaturer ned over Lybflands Grændse, og havde erlagt Tolden for dem, var man ogsaa tillige nødt til at sælge dem næsten til hvilken Pris, man kunde opnaa, idet man ikke kunde føre Kreaturerne tilbage og saaledes tage Tolden. Man smigrede sig med, at, naar man fik et Kreaturmarked lagt Nord for Grændsen, vilde man derved kunne bevirke at kaste Tolden over paa de tydske Forbrugere, saaledes at det blev dem, der kom til at betale den. At denne Opfattelse er en Misforstaaelse, behøver dog neppe nogen længere Udvisking. Den, som betaler en Toldafgift, er ikke den, der udbræder det kontante Beløb, men det er til Syvende og sidst den, som i sin Pris maa give Bedeslag for Tolden. Det kan være Sælgeren, dersom han tvinges til at sælge Kreaturerne saameget lavere, end om Tolden ikke havde været der, men det bliver Kjøberen, hvis han maa betale Kreaturerne, og derefter Kjødet, saameget højere, at det svarer til den forøgede Told. Men det er ganske vist, at den Omstændighed, at, naar de danske Kreaturer vare drevne ned over Toldgrændsen til Vestflæsvis, saa kunde de ikke godt drives tilbage igjen, maatte medføre, at Sælgeren ofte blev nødt til at nøjes med en betydelig lavere Pris end den forlangte. Fordringen om at faae et Marked indrettet indenfor vore egne Grændser, var derfor ganske naturlig og berettiget. Der var Strid om, hvor dette Marked skulde være. Ligefom der var syv Byer, der kæmpede om Væren af at være Homers Jødeby, saaledes var der i det Mindste fire Byer, der kæmpede om den Væren at skulle have dette Kvægmarked, der var Kolding, Ribe, Lunderflov og Esbjerg. (Stemmer: Der var flere). Sa, der var endnu flere; jeg veed, at der var nogle smaa Aspiranter, som næsten bragte Kallet op til det homeriske Sceptal. Ministeriet har nu, efter hvad vi have læst, bestemt sig for et af disse Steder, idet det har valgt Lunderflov til Markedaplads for Kreaturer, som nærmest ere bestemte til Slesvig. Om dette Valg er heldigt eller ikke, derom tør jeg ikke tillade mig nogen Mening, det beror paa en Bedømmelse af Forhold, som væsentlig ligge indenfor min Kundskabskreds. Jeg tilstaar, at jeg har nogen Tvivl derom, og denne Tvivl er da egentlig mindre foranlediget derved, at der ikke i Lunderflov skulde findes fornøden Plads baade for Kreaturer og Sælgere; end derved, at